

Українська бібліотечна асоціація

Всеукраїнська громадська організація Українська бібліотечна асоціація (УБА), створена 1995 р., є незалежною всеукраїнською громадською організацією з індивідуальним членством, яка об'єднує на добровільних засадах осіб, професійно пов'язаних з бібліотечною справою, бібліографічною та інформаційною діяльністю, та тих, хто зацікавлений у їх розвитку. Асоціація сприяє реалізації прав громадян на вільний доступ до інформації, захищає інтелектуальну свободу, підвищує обізнаність громадян з цих питань.

Метою діяльності Асоціації є активна участь у формуванні бібліотечної та інформаційної політики в Україні, консолідація бібліотек, укріплення і розвиток бібліотечної професії та бібліотечно-інформаційної освіти, розвиток міжнародного співробітництва. Головними пріоритетами УБА є підтримка та ініціація проектів, спрямованих на впровадження інновацій у бібліотеках і підтримку читання, захист соціальних та інших спільних інтересів членів УБА.

Стратегія Української бібліотечної асоціації на 2019-2021 рр. передбачає спрямування її зусиль на розвиток суспільства знань, у якому заохочуються інтелектуальна діяльність, освіта, творчість, інтелектуальна свобода, дискусії та доступ до інформації, розвиток бібліотек як потужних інформаційних, освітніх, просвітницьких закладів, відкритих громадських центрів, розбудову професії, удосконалення безперервної освіти та поліпшення кадрової ситуації у галузі, а також привернення уваги суспільства до бібліотек, покращення їхнього іміджу, співпрацю з органами влади та громадянським суспільством.

Нині УБА представляє понад 57 тис. бібліотечних працівників з усієї країни, понад 33 тис. бібліотек. Члени УБА працюють в національних, державних, публічних, університетських, шкільних та спеціальних бібліотеках.

Президент Асоціації – Бруй Оксана Миколаївна, директор Науково-технічної бібліотеки ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

За ініціативою УБА та за її активної участі спільно з Міністерством культури України та провідними бібліотеками була розроблена Стратегія розвитку бібліотечної справи в Україні до 2025 року «Якісні зміни бібліотек задля забезпечення сталого розвитку України». У березні 2016 р. Стратегія була затверджена Кабінетом Міністрів України, що стало важливим здобутком для галузі.

Спільно з Міністерством молоді і спорту України УБА бере активну участь у створенні молодіжних просторів у бібліотеках, розвитку професійних компетентностей бібліотекарів, які працюють з дітьми та молоддю.

Експерти від УБА беруть участь у робочих групах, створених при Міністерстві культури України та Міністерстві освіти і науки України для вирішення актуальних питань, розробки відповідних документів.

УБА тісно співробітничает з державними установами, громадськими організаціями, рухами, фондами та окремими громадянами, зацікавленими у розвитку бібліотечної справи. Вона виступала партнером у реалізації проектів багатьох національних та зарубіжних організацій, зокрема, Фонду «Відродження» (Київ), Інституту Відкритого Суспільства (Будапешт), Британської Ради (Київ), Гете-Інституту (Київ), Посольства США в Україні, Ради міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX). Асоціація має позитивний досвід

співробітництва з Європейською Комісією, зокрема за програмами «Технології інформаційного суспільства», Еразмус+ та ін.

За період з 1995 року УБА організувала сотні конференцій, семінарів і тренінгів, було опубліковано більше 50 науково-практичних видань, які допомагають бібліотекарям підвищувати рівень бібліотечного й інформаційного обслуговування. У 2000 році УБА разом з Національною академією керівних кадрів культури і мистецтв заснувала **Центр безперервної інформаційно-бібліотечної освіти**, навчання в якому пройшли тисячі бібліотекарів.

Важливим результатом діяльності УБА стало сприяння відкриттю протягом 2001-2015 рр. понад 140 **Інтернет-центрів у публічних бібліотеках України** за програмою та коштом Посольства США в Україні. За сприяння УБА та фінансової підтримки Посольства США було відкрито перші в Україні Інтернет-центри для незрячих, зокрема у Центральній спеціалізованій бібліотеці для сліпих у Києві, у Рівненській, Херсонській обласних універсальних наукових та ін. бібліотеках.

УБА як національна бібліотечна асоціація є членом Міжнародної федерації бібліотечних асоціацій та установ (ІФЛА) і представлена у трьох секціях – національних бібліотечних асоціацій, публічних бібліотек та університетських бібліотек. Це дає можливість членам УБА брати участь у щорічних Конференціях ІФЛА, працювати в експертних групах, імплементувати документи ІФЛА в Україні, брати участь у їхній розробці тощо. У 2010-2013 рр. УБА отримала грант ІФЛА на участь у програмі «Розбудова потужних бібліотечних асоціацій», що реалізувався за підтримки Фондації Білла та Мелінди Гейтс.

У 2008-2014 рр. УБА виступала партнером у реалізації одного з наймасштабніших міжнародних бібліотечних проектів в Україні – **програми «Бібліоміст»**, що адмініструвався IREX і був частиною ініціативи «Глобальні бібліотеки» за фінансування Фондації Білла та Мелінди Гейтс та підтримки USAID. Результатом програми «Бібліоміст» стала підтримка сучасної мережі публічних бібліотек в Україні шляхом створення системи публічного доступу до Інтернету більш ніж в 1800 бібліотеках країни, тисячі бібліотекарів взяли участь у програмах професійного навчання.

Завдяки організаційній та фінансовій підтримці Програми сприяння Парламенту II у 2009 р. було започатковано проект «Інформація органів влади для громадян у бібліотеці: пошук, доступ, консультування», внаслідок чого **Пункти доступу громадян до офіційної інформації** станом на 2019 р. працюють майже у 1000 бібліотек України різних форм власності та різного відомчого підпорядкування. Відтепер кожен користувач може познайомитися зі змістом потрібного закону чи постанови, одержати інформацію щодо державних установ, політичних партій, громадських організацій, вирішувати життєво необхідні питання безпосередньо в бібліотеці.

У 2014-2015 рр. УБА впроваджувала проект **«Бібліотека – громада: відкритий простір»** за фінансової підтримки Фонду «Монсанто», що виділив 1,8 млн. гривень для обладнання 25 сільських бібліотек у Вінницькій, Житомирській, Рівненській, Полтавській та Черкаській областях комп'ютерною та офісною технікою, організації доступу до Інтернету, поповнення бібліотечних фондів книгами та періодичними виданнями і навчання сільських бібліотекарів.

Ініціативи УБА спрямовані також на інформаційну підтримку мешканців територій, наближених до зони військового конфлікту, професійний розвиток бібліотекарів Донецької та Луганської областей тощо.

Проект УБА **«Читай! Формат не має значення»** спрямований на підтримку читання у будь-якому форматі і передбачає три ключові завдання, які реалізовані в бібліотеках України як місцях колективного доступу до інформаційних ресурсів: закупівля сучасних друкованих видань; передплата електронної періодики; закупівля електронних читанок для бібліотек України.

У 2015 р. УБА стала переможцем конкурсу проектів Європейської культурної фундації та впроваджує проект, спрямований на **розвиток туризму у м. Києві**. За проектом «Як тебе не любити, Києве мій!» створено 8 авторських прогулянок Києвом українською та англійською мовами як для мешканців України, так і для іноземних гостей столиці, а також навчено гідів. Сайт проекту – <http://travel.ula.org.ua>.

З 2015 р. по 2017 р. УБА була партнером Британської Ради в Україні у проекті **«Активні громадяни»**. Його мета – сприяння соціальним змінам і забезпечення сталого розвитку шляхом створення і розбудови мережі молодих лідерів із залученням молодіжних організацій, які є рушіями реформ у своїх громадах, та надання їм знань і навичок, що сприятимуть побудові відносин між людьми на засадах рівності та рівних можливостей, поваги до різноманіття, вміння вести безконфліктний діалог. Фасилітатори УБА навчили понад 200 осіб за цією програмою у 6-ти містах України. За сприяння УБА та фінансової підтримки Британської Ради в Україні реалізовано 11 проектів соціальної дії.

УБА стала переможцем програми Європейського Союзу «Еразмус+ (Жан Моне)» та у 2015-2018 рр. реалізувала проект **«Все про Європу: читай, слухай, дізнавайся в пунктах європейської інформації в бібліотеках»**. За проектом було створено понад 140 пунктів європейської інформації при бібліотеках у всіх областях України, здійснюється інформаційно-методичне забезпечення бібліотекарів та координується робота бібліотек з популяризації європейських цінностей. Сайт проекту <http://eulib.ula.org.ua/>.

У 2016-2018 рр. УБА була одним із співorganizаторів проекту **«Містки громадської активності»**, що фінансувався Європейським Союзом та впроваджувався у партнерстві з ГО «Центр культурного менеджменту» (Львів), Благодійним фондом «Помагаєм» (Дніпро) та Фондом розвитку інформаційного суспільства (Варшава). Проект орієнтований на сприяння демократичним перетворенням в Україні шляхом впровадження нових, а також підтримки вже існуючих активних громадських ініціатив з особливим акцентом на невеликих містах, які виявилися найбільш уразливими в сучасних українських умовах.

З 2016 р. УБА розгорнула діяльність у рамках проектів **«Культура академічної доброчесності: роль бібліотек»**, **«Медійна грамотність і критичне мислення»**, **«Інклюзивна бібліотека»** та ін. Більше інформації про ці та інші проекти УБА можна отримати на порталі УБА: <http://ula.org.ua/>.